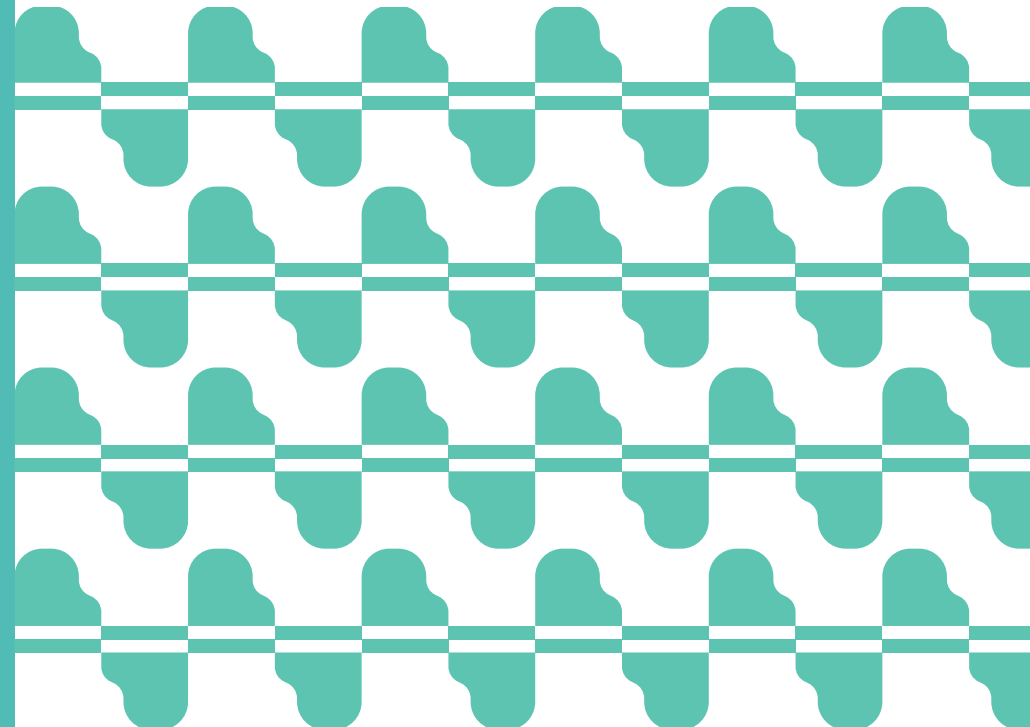

Kiusaamisen ehkäiseminen ja K-0 tilanne

Opetusjohtaja Arja Korhonen

Järvenpää

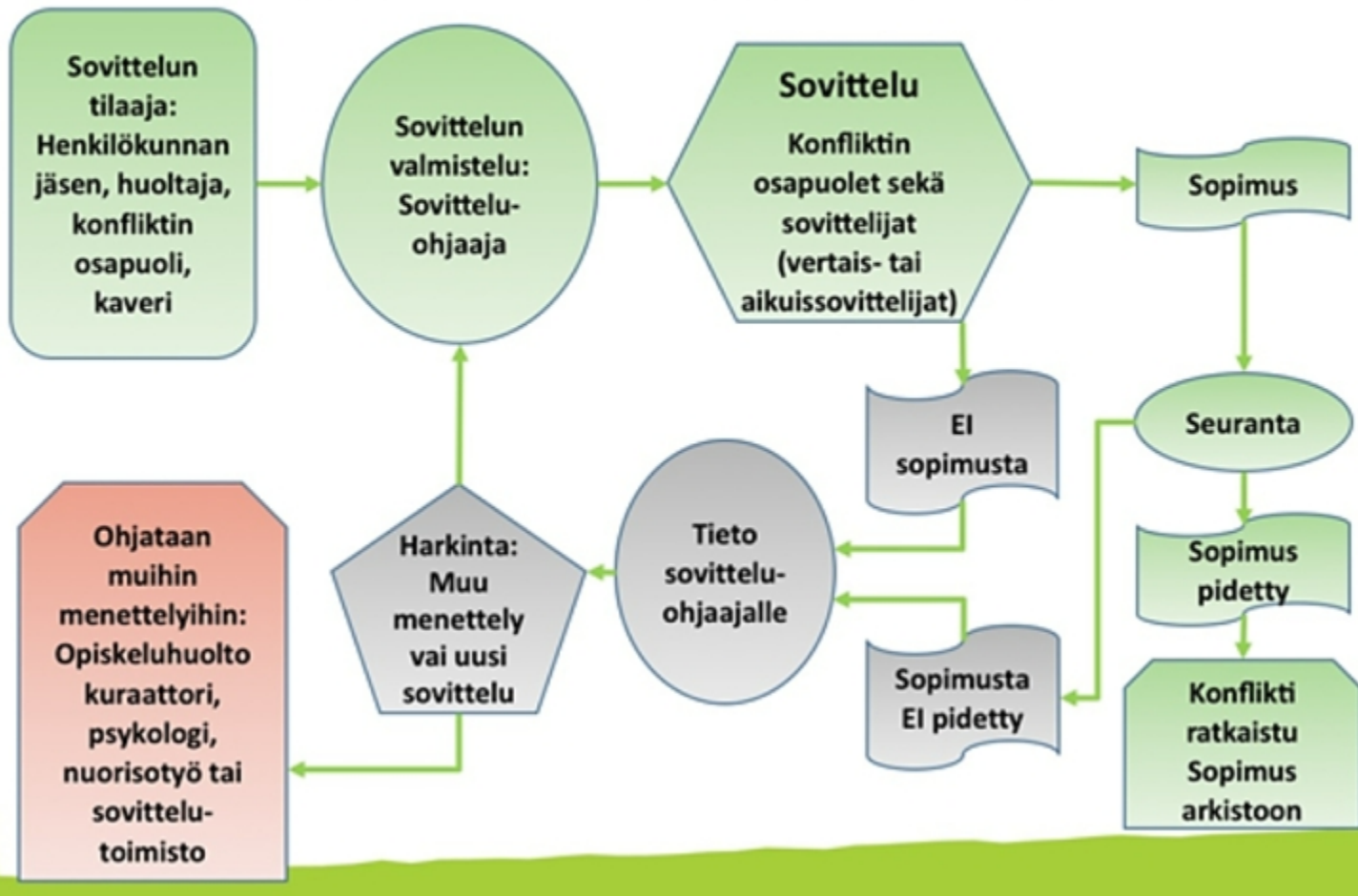
1. Askel

RESTO-MALLI

Havaitun tai tiedossa olevan konfliktin voi **sovitteluun** ohjata kuka tahansa koulun tai oppilaitoksen yhteisön jäsen.

Sovitteluohjaajana toimiva aikuinen (Verso-ohjaaja ja/tai RESTO-koulutuksen käynyt henkilö) arvio tilanteen ja ohjaa osapuolet joko vertaissovitteluun tai aikuisjohtoiseen sovitteluun.

Sovittelun prosessi kouluissa ja oppilaitoksissa

Restoratiivisuus on kohtaamista, kuuntelua, ihmisten välisten suhteiden eheyttämistä ja sosiaalisten taitojen vahvistamista. Reston tavoitteena on vuorovaikutus, dialogi ja yhteisten ratkaisujen etsiminen sekä oppiminen ja vastuunotto.

2. Askel

JÄRVENPÄÄN KIUUSAAMISEN VASTAINEN TOIMINTAMALLI

Kirjataan tapahtumat, vastuuhenkilöt, tehdyt toimenpiteet Kiusaamisen selvittelyä varten luotuu lomakkeeseen.

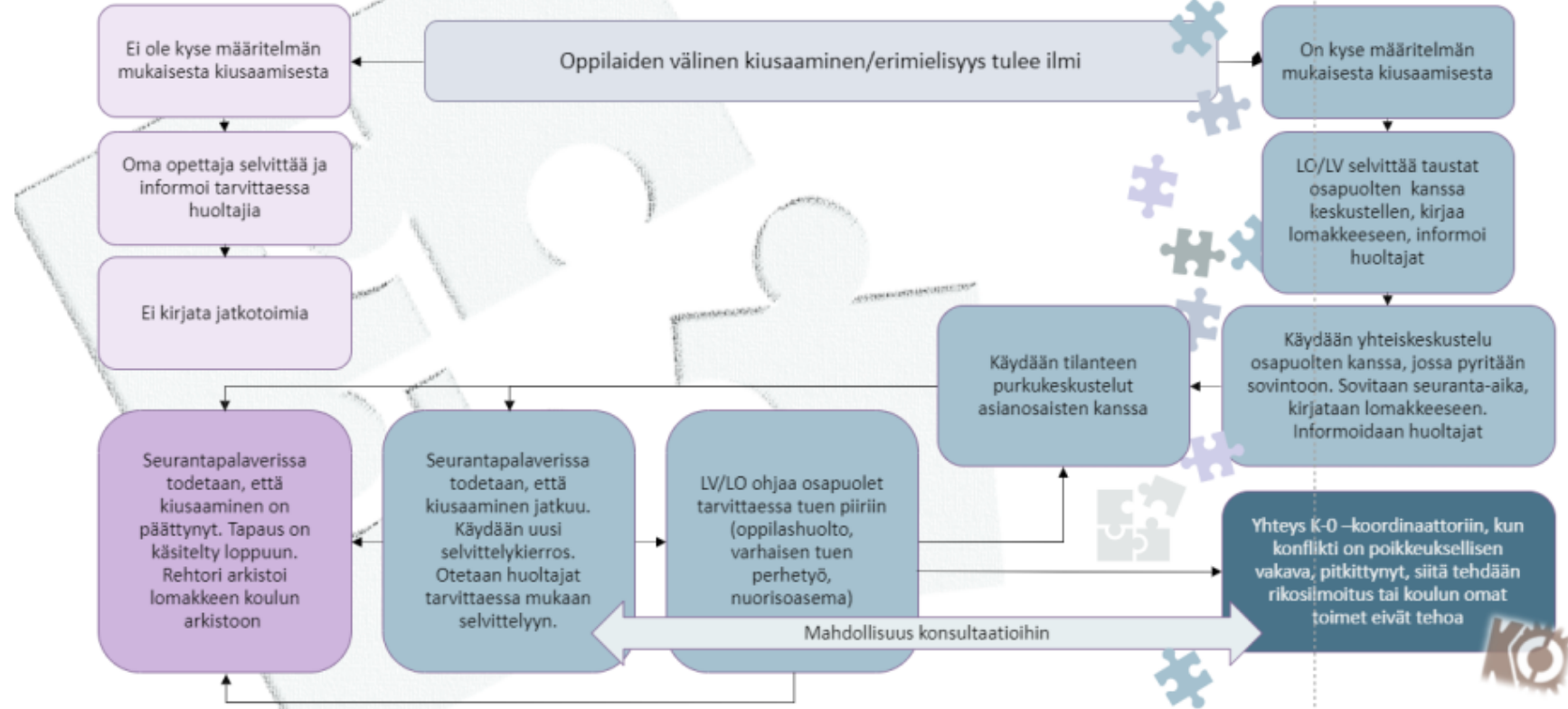
Kun koulun prosessi on käyty läpi ja konflikti on edelleen sellainen, joka

- ei ratkea koulun keinoin tai
- kodin ja koulun yhteistyö on vaikeutunut tai
- on vakava, pitkittynyt tai siitä on tehty rikosilmoitus

-> siirrytään K-0 –toimintamalliin

K-0 edellyttää, että koulujen käytössä oleva Kiusaamisen vastaisen toimintamallin selvittelylomakkeisto on täytetty, kaikkia osapuolia on kuultu ja huoltajiin on oltu yhteydessä

Järvenpään perusopetuksen kiusaamisen vastainen toimintamalli

Mallin mukaiset selvittelyt kouluilla

- Syksyn 2020 aikana 28 tapausta, joista 7 yläkouluikäistä (kevät 2020 15 tapausta ja syksy 2019 28 tapausta)
- K-0 näistä mukana selvittelyssä tai konsultoinnissa 4-8 tapauksessa
- Loppuun saatettu 10/28, seurannassa edelleen 10/28 tapausta ja kesken 8 tapauksen jälkitoimet.
- Selvittelyissä mukana mm. rehtori, lo/lv, koulujen kiusaamisen vastaiset tiimit, resto- ja versokoulutetut opettajat ja oppilaat
- Jatkotoimenpiteissä apuna mm. opiskeluhuolto, nuorisotyö ja perheohjaajat
- Poliisi mukana 8 selvittelyssä
- Kiusaamisilmoitus on tullut 14 tapauksessa huoltajan kautta tarkemmin selvitettäväksi
- Kouluterveyskyselyn mukaan Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, 4,2 prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaista (maan ka. 5,5) → TAVOITE KOHTI NOLLAA
- <https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/cb431f91-b8cd-4aef-8366-09025e2239df>

K-0 toiminta

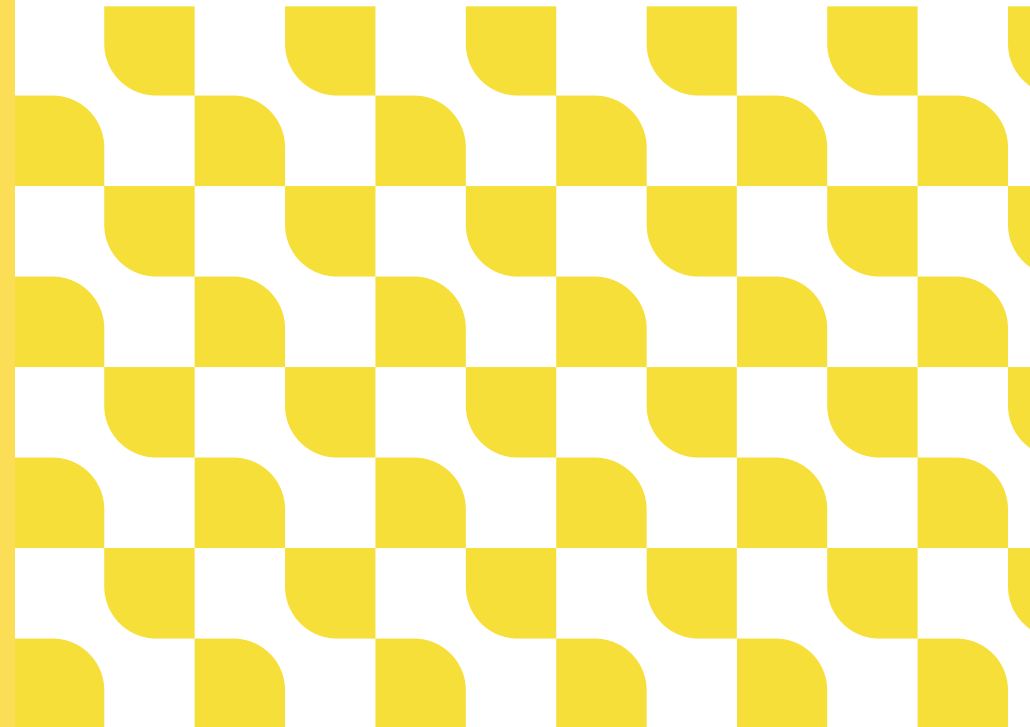
Kooste työskentelyistä 2020

Emmi Wallin, K-0 koordinaattori

Huomioitavaa:

Korona-pandemian vaikutukset K-0 toiminnalle vuonna 2020

- 8 / 11 työskentelystä 1.9.2020 lähtien

16 YHTEYDENOTTOA

KONSULTAATIOITA 5

TAPAUKSIA 11

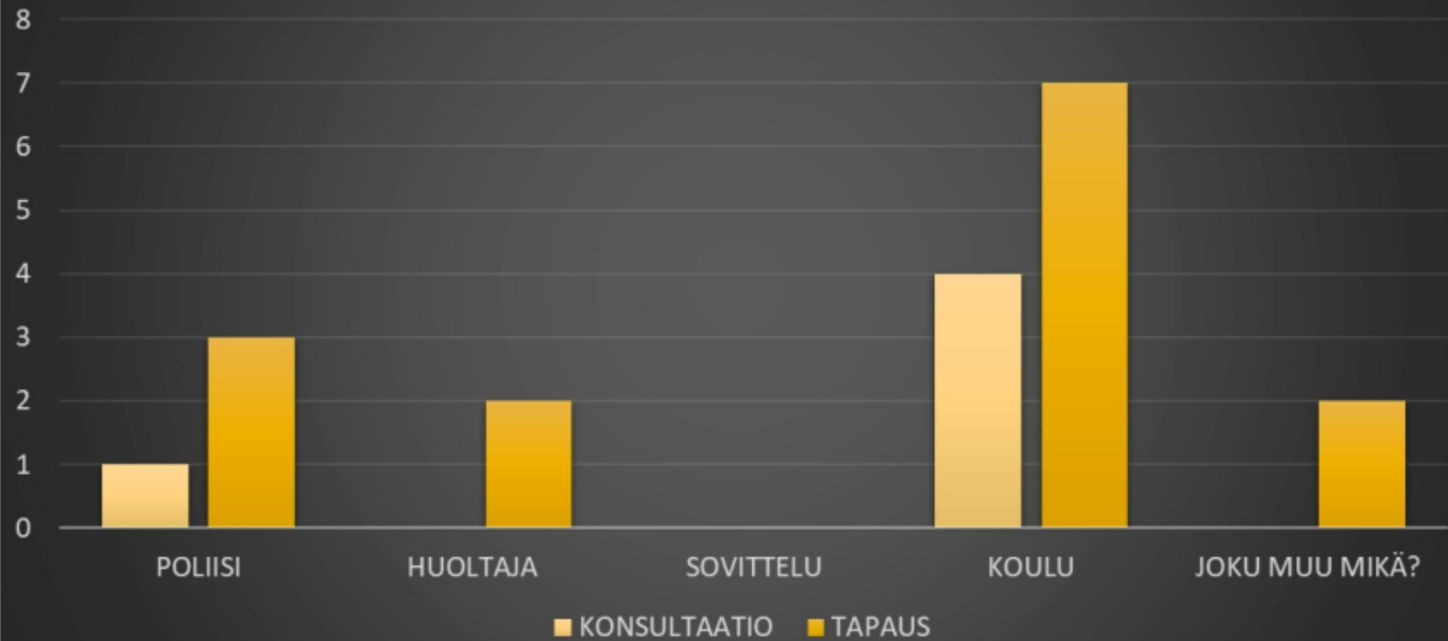
7 PÄÄTTYNYTTÄ
TAPAUSTA

Vuosi 2020

11 työskentelyä

5 konsultaatiota

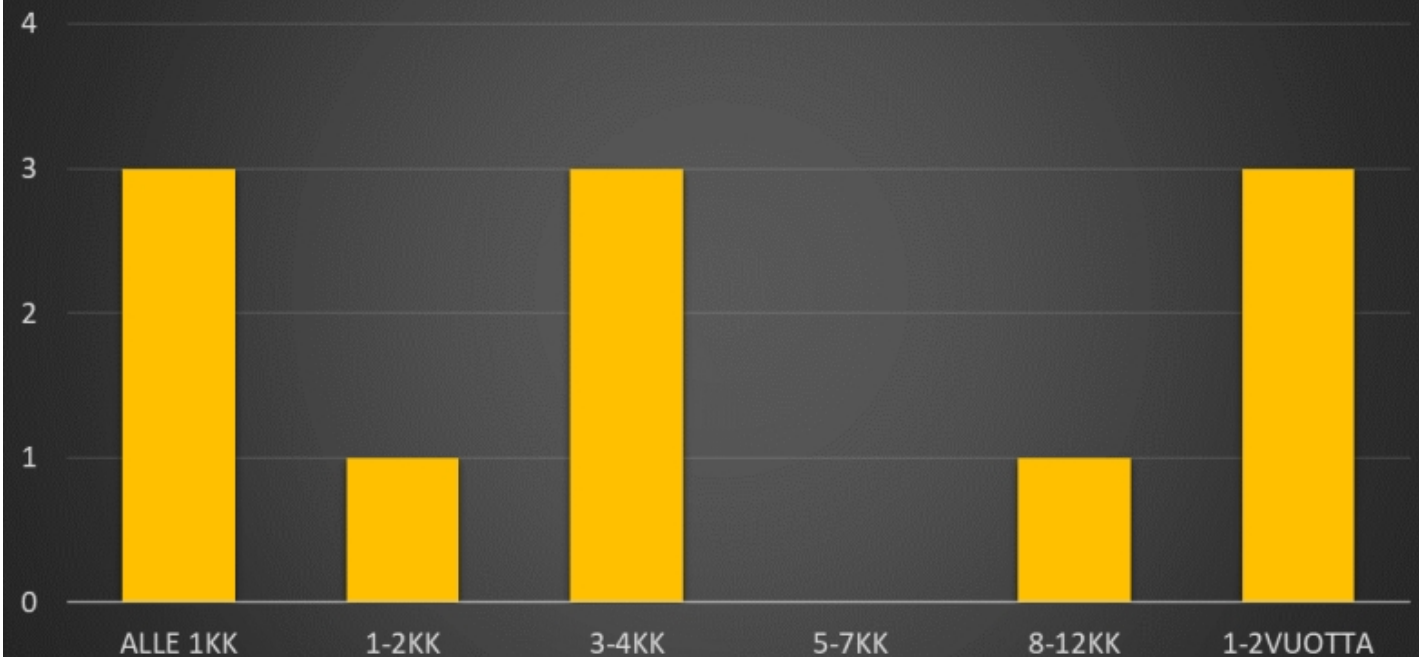
YHTEYTTÄ OTTANEET TAHOT

*JOKU MUU, MIKÄ: PTA TIIMI

*Tapaukset ohjautuivat
työskentelyyn pääasiassa
koulujen henkilökunnan
kautta*

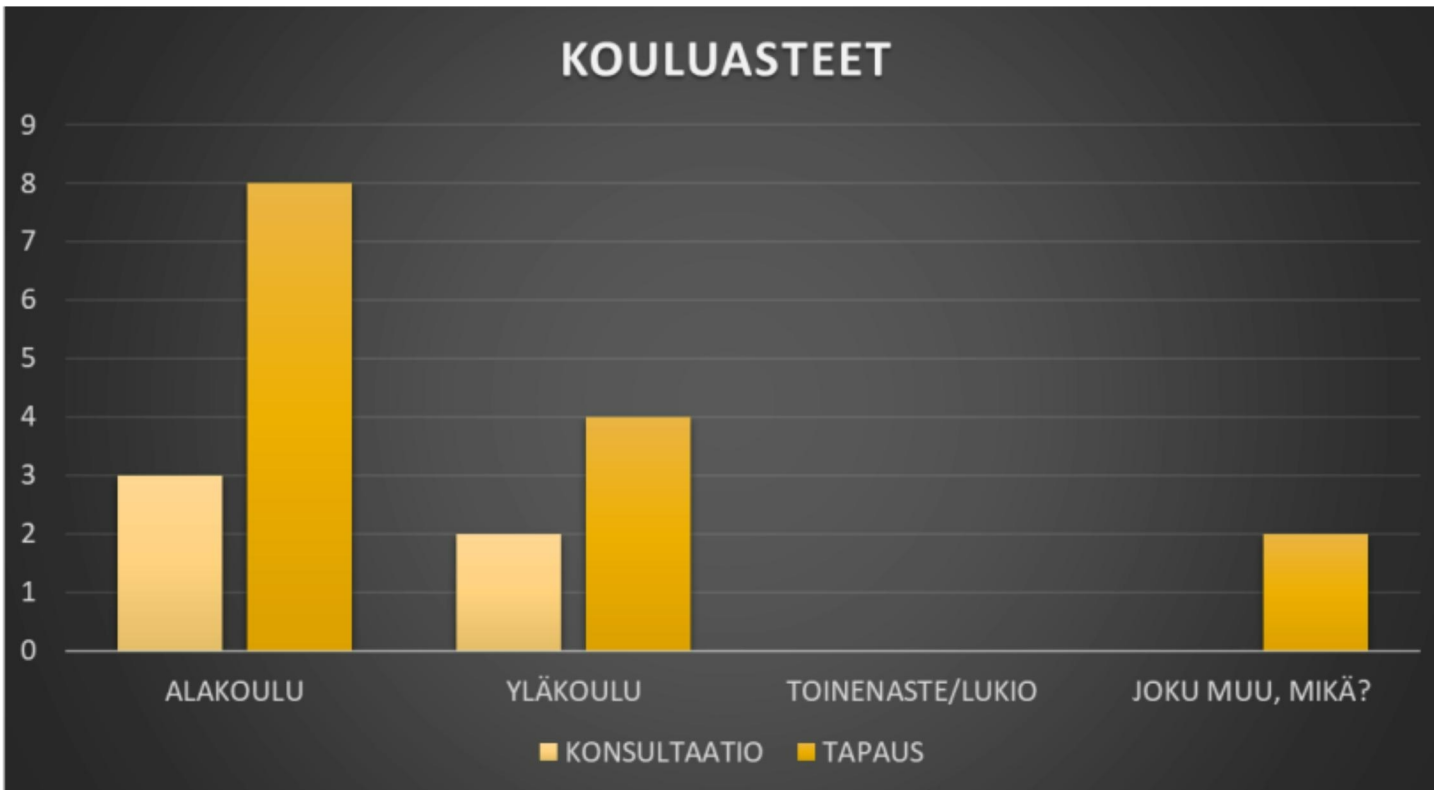
TAPAUSTEN KESTOT

*Tapaukset kestot ennen
K-0 ohjautumista*

KOULUASTEET

*JOKU MUU, MIKÄ: VAPAA-AIKA

11 tapausta, joista

4 yläkoulu

7 alakoulu

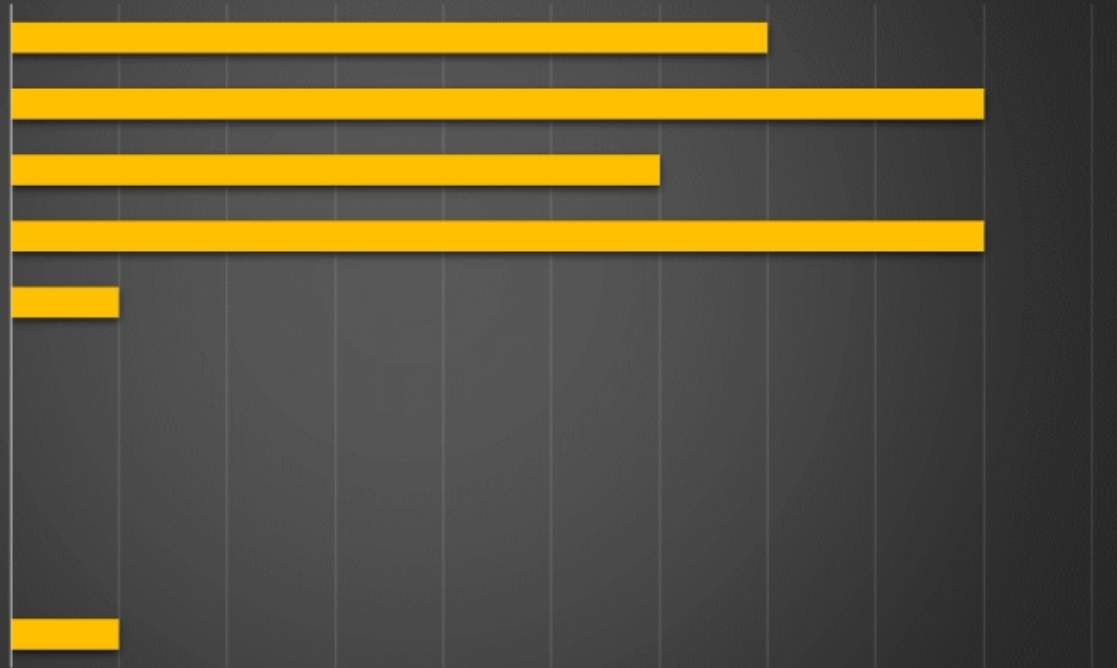
*- osassa vapaa-aika
tapahtumaympäristönä*

*- osassa tapauksia lapsia ala- sekä
yläkouluista*

TAPAUKSIA SELVITTÄNEET TAHOT

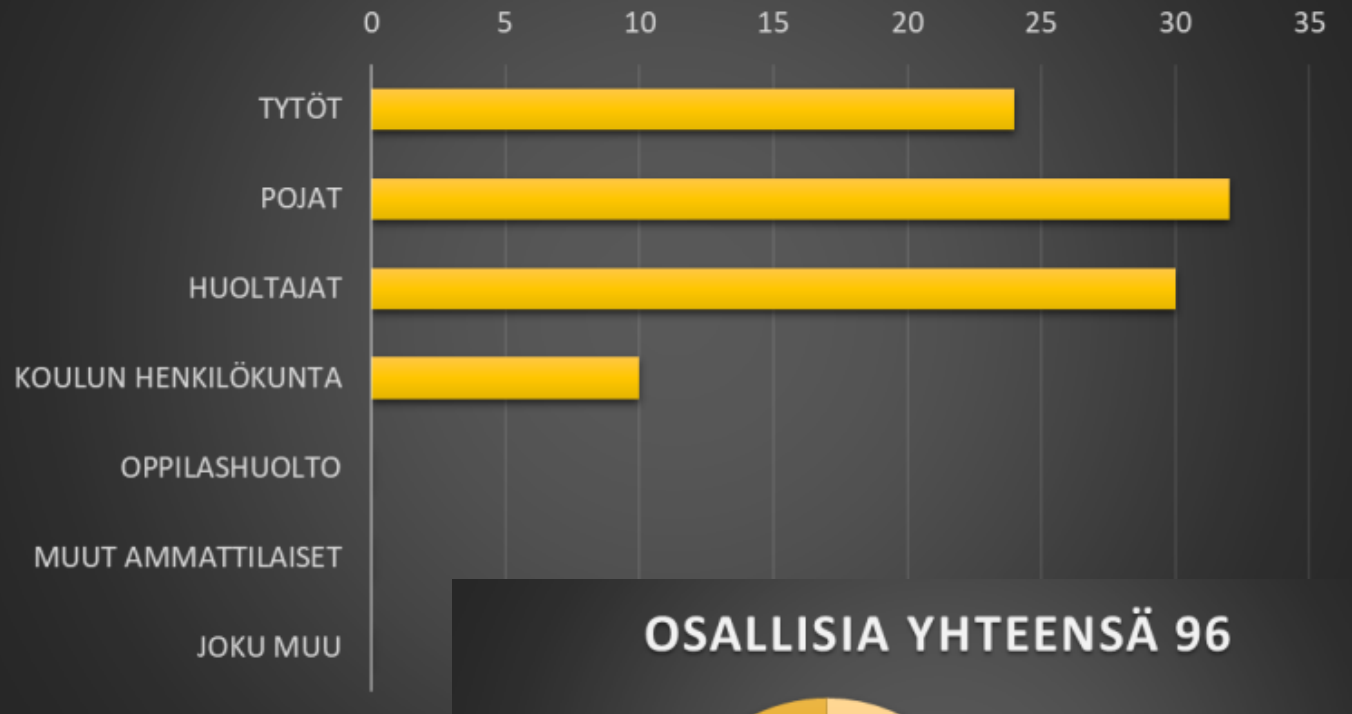
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

HUOLTAJAT
OPETTAJA
REHTORI
KURAATTORI
TERVEYDENHOITAJA
JOKU MUU KOULULTA
NUORISOTYÖ
SOSIAALITYÖ
POLIISI
JOKU MUU, MIKÄ?

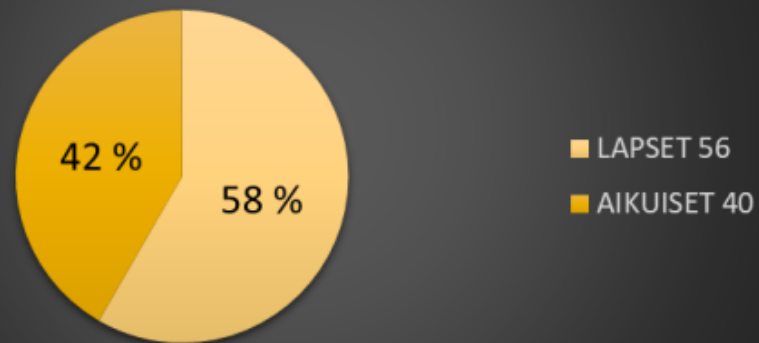

Mitkä tahot olivat jo selvittäneet tapausta, ennen sen ohjautumista ?

OSALLISET

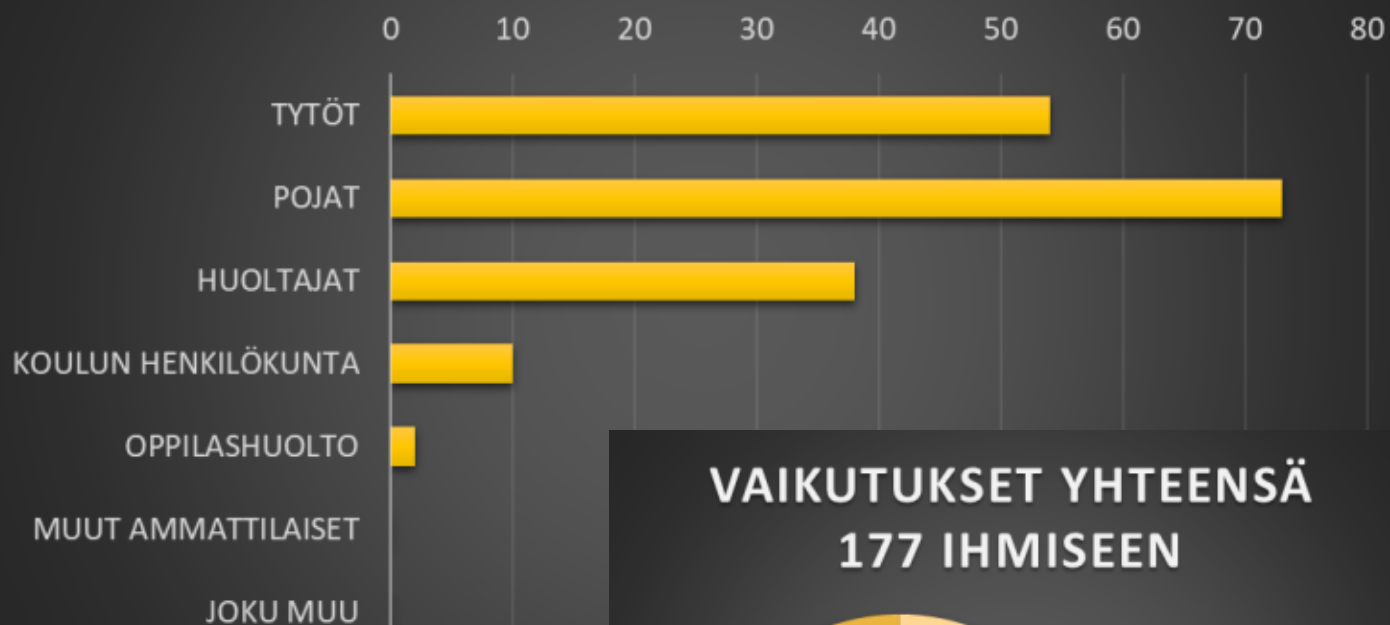

OSALLISIA YHTEENSÄ 96

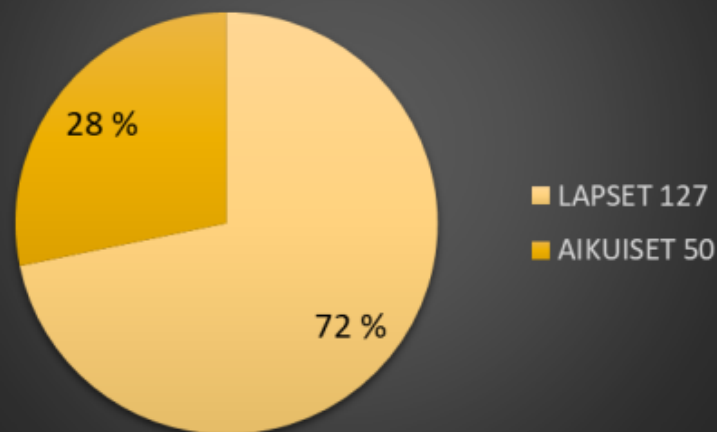

*Konflikteissa 96 osallista,
joista lapsia/nuoria 56 ja
aikuisia 40*

VAIKUTUKSET

VAIKUTUKSET YHTEENSÄ 177 IHMISEEN

*Konfliktit vaikuttaneet
luokkayhteisöihin, koulun
aikuisiin sekä
kaveriporukoihin, perheisiin.*

Osin ammattilaisarvio.

Tapausten analysointia

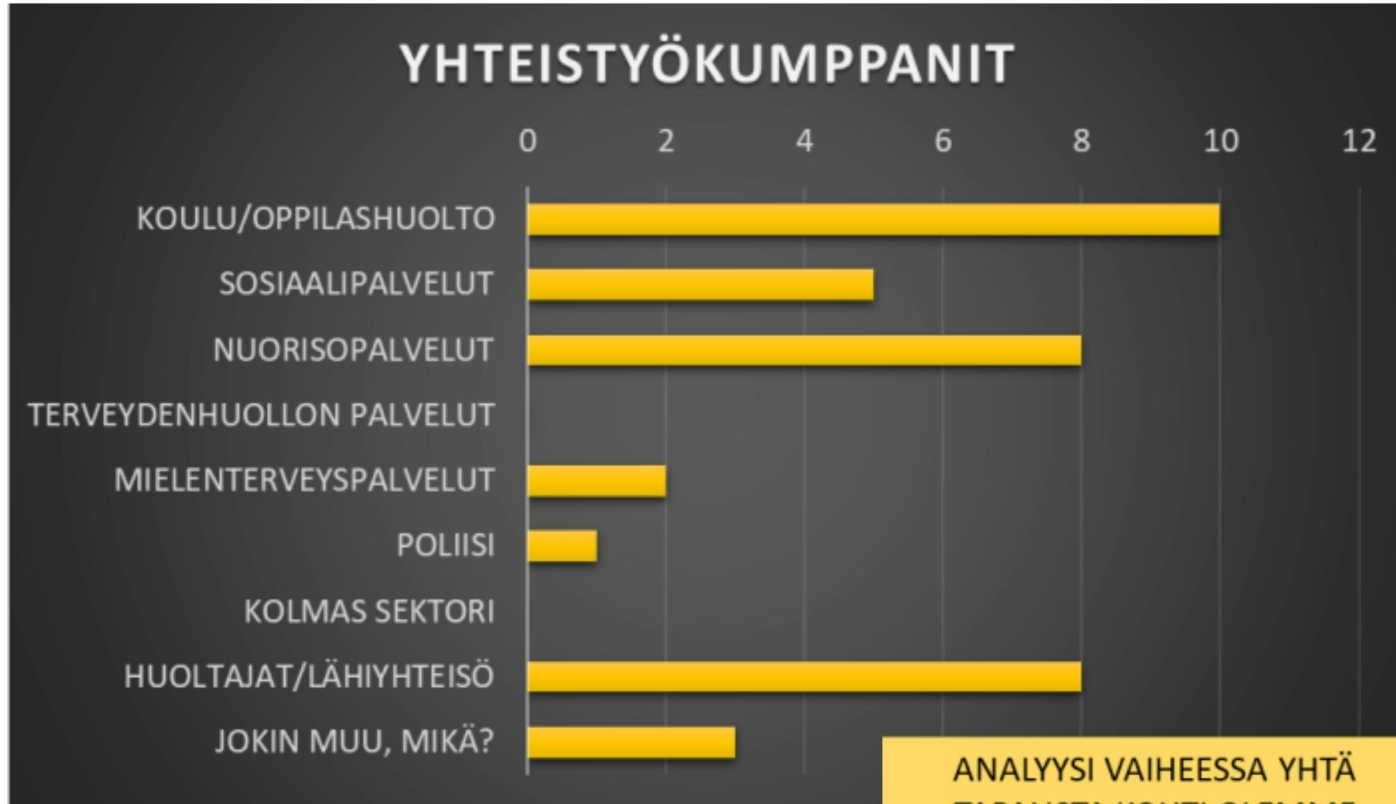
TAPAUSTEN JUURISYYT

*Keskiössä
vuorovaikutustaidot,
ryhmädynamiikka sekä lasten
omat erityispiirteet*

ARVIO JUURISYISTÄ; VOI OLLA USEITA ERI TAPAUKSISSA.

TARVITTAVAT YHTEISTYÖKUMPPANIT TILANTEEN RATKAISEMISEKSI

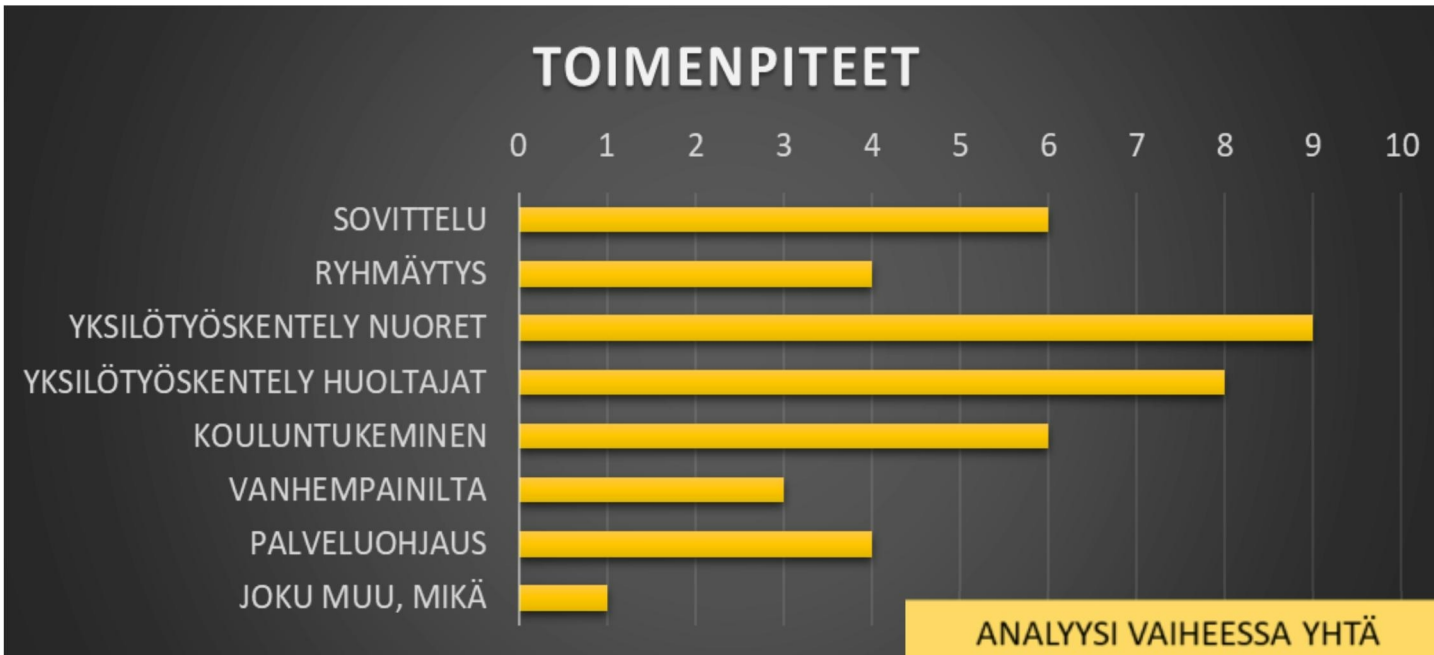
* JOKIN MUU, MIKÄ: Lapsiperheiden hyvinvoinninohjaus

ANALYYSI VAIHEESSA YHTÄ TAPAUSTA KOHTI OLEMME TARVINNEET KESKIMÄÄRIN 3 YHTEISTYÖKUMPPANIA

Ratkaisut edellyttää huoltajien sitoutumista

Työskentelyissä korostuu yksilö- ja ryhmätuen tarpeet

TARVITTAVAT TOIMENPITEET TILANTEEN RATKAISEMISEKSI

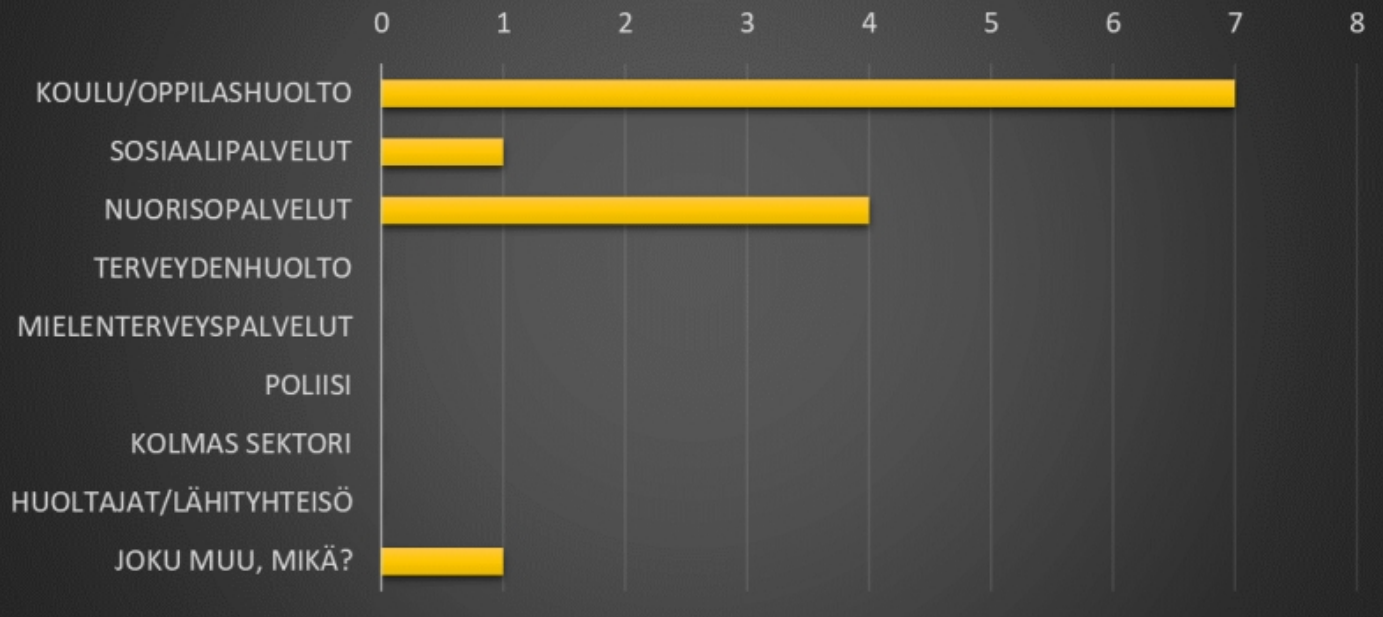
* JOKU MUU, MIKÄ: Sosiaalityön palvelutarpeenarviointi

ANALYYSI VAIHEESSA YHTÄ
TAPAUSTA KOHTI OLEMME
TARVINNEET KESKIMÄÄRIN 4
TOIMENPIDETTÄ

*Tapausten ratkaisemiseen
vaaditaan useita eritasoisia
toimia – yksilöllinen tuki
korostuu*

JATKOTYÖSKENTELYSTÄ VASTAAVAT TAHOT

* JOKU MUU, MIKÄ: Lapsiperheiden hyvinvoinninohjaus

Kun lopettaa työskentelyn, sovitaan seurannasta ja jatkotyöskentelystä vastaavat tahot.

*Vuoden 2020 työskentelyistä
7 saatettiin loppuun ja
seurantaan vuoden loppuun
mennessä*

MIKÄ OLII OLEELLISTA RATKAISUN KANNALTA?

Tilanne ja tapahtumat alkoivat avautua, kun huoltajat tulivat tietoiseksi oman lapsen toiminnasta. Kävimme useita keskusteluita lasten kanssa. Toisen erityispiirteiden ymmärtäminen auttoi ymmärtämään ”miksi juuri minä”. Lapsen saatua rohkeutta näyttää aluksi voimakkaitakin kiukun tunteita, avautui mahdollisuus kuulla toista.

Nuorten keskinäisen totuuden löytyminen. Rohkeus ja halu selvittää, avata aiempia valheellisia puheita.

Kolmen keskiössä olevan lapsen ja heidän perheiden välinen tilanteiden selvittely ja sovittelu. Sovittelu avasi huoltajien näkemyksiä myös toinen toisistaan ja lapsista. Sovittelun myötä syntyi yhteys huoltajien välille.

Huoltajan kuuleminen ja kohtaaminen, hänen koulua kohtaan osoittaman epäluottamuksen käsittely.

Ratkaisun kannalta oli oleellista saattaa perheet yhden pöydän ääreen, luoda vanhemmille tietoisuus tapahtumista ja tunne kuulluksi tulemisesta.

*Loppurefleksion
ammattilaisarviointia*

PALAUTTEITA:

Huoltajat esittäneet kiitosta asian tietoon saattamisesta, sinnikkästä keskustelujen jatkamisesta lasten kanssa.

Huoltajat tyytyväisiä tilanteen selviämiseen ja pitkäjänteisyyteen keskusteluissa, totuuden selviämiseksi. Vaikka totuus ei kaikille mieluinen. Nuoret tyytyväisiä keskinäisten välien sopimiseen.

Huoltajilta kuultu kiitosta kohtaamisesta ja kuuntelemisesta, asian vakavissaan ottamisesta ja toimimisesta.

Väkivaltaa kokeneen lapsen huoltaja kiitteli ulkopuolisen toimijan kanssa käytyä keskustelua ja koki, että asia otetaan vakavasti ja huojentui, kun hänen huoli tuli kuulluksi.

Huoltajilta saatua palautetta

- Vaikuttavuuden arviointi ja palautteen systemaattinen kerääminen ja tilastointi alkaa vuonna 2021

Tilannekatsaus 15.2.2021

- **vuoden 2020 tapauksia saatettu loppuun ja seurantaan 10/11**
- **vuosi 2021; uusia tapauksia käynnistynyt 4**
- K-0 tiimi kokoontuu kerran kuukaudessa; tiimissä edustus poliisista, lastensuojelusta, nuorisopalveluista, lapsiperheiden hyvinvoinninhjauksesta, opiskeluhuollosta ja perusopetuksesta
- Koulujen yhteyshenkilöiden (opettajia, kuraattoreita) kanssa tiivis yhteydenpito, tapaamiset tammi-maaliskouku
- Opiskeluhuollon kanssa tiivis yhteydenpito
- Korostetaan koulujen kanssa yhteistyössä myös matalan kynnyksen yhteydenottoa, konsultaatiota ja monialaisen tiimin menetelmäosaamisen hyödyntämistä osana jo varhaisemman puuttumisen keinovalikoimaa